

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202519
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621202519.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. W., A. XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti tety: X. W., A. XX.XX.XXXX, Q. X. W., W. XX, XXX XX C., štátna občianka Slovenskej republiky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: T. W., A. XX.XX.XXXX, S. W. U.. W. XXXX/XX, XXX XX C., v súčasnosti Š. Č.. XX, štátna občianka Slovenskej republiky a neuvedeného otca, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a zrušenie poručníka, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje nariadené neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/64/2019-17 dňa 29.11.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2020.

II. Súd ukladá výchovné opatrenie: určuje nad výchovou maloletého H. W., A. XX.XX.XXXX dohľad v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 02.06.2021 doručila Okresnému súdu Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) teta maloletého dieťaťa návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu tvrdila, že maloletý bol do jej náhradnej osobnej starostlivosti zverený neodkladným opatrením dočasne do ukončenia trestného stíhania matky. Maloletého H. spolu s partnerom P. W. vychovávajú už druhý rok, majú ho veľmi radi, citovo sa na neho naviazali. Matka maloletého nejaví o dieťa záujem, nemá s dieťaťom vytvorený žiadny vzťah, neprispieva na jeho výživu a neudržiava s dieťaťom žiadny kontakt.

2. Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky aj náhradného rodiča, podal písomnú správu dňa 28.06.2021, z ktorej vyplynulo, že maloletý H. bol nariadeným neodkladným opatrením súdom dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti X. W., do ukončenia trestného stíhania ČVS. ORP-683/1/VYS-LC-2019 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby zo strany matky T. W.. Kolízny opatrovník vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky dňa 18.06.2021 v Š. XX, prítomný bol Y. W., Y. W. - ktorí sú „svokrovcami“ matky, obaja tvrdili, že matka v domácnosti nie je, že je v meste. Matka prišla dňa 21.06.2021 na úrad a uviedla, že o podanom návrhu na začatie konania vie, nesúhlasí s ním, lebo by sa chcela osobne starať o maloletého syna. Od času zverenia maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti X. W. sa pravidelne o dieťa zaujíma, navštevuje ho, dokázala by sa plnohodnotne o dieťa postarať. Od poslednej návštevy, ktorá bola kolíznym opatrovníkom vykonaná 17.05.2021 sa v domácnosti Q. Š. Č.. XX nič nezmenilo, na uvedenej adrese v domácnosti okrem Y. Y. Y. W. býva ešte sestra matky X. W., A. XX.XX.XXXX a dcéra matky T. W., A. XX.XX.XXXX. Domácnosť pozostáva z dvoch izieb, ktoré sú zariadené štandardným nábytkom, vykurovanie je zabezpečené na pevné palivo. Vykurujú pevným palivom. Náklady na domácnosť hradia rodičia partnera matky, matka poberá prídavok na dieťa v sume 25,50 Eur mesačne a dávku v hmotnej núdzi v sume 129 Eur mesačne.

Počas vykonaných sociálnych zisťovaní v domácnosti náhradného rodiča - navrhovateľky - od času jej zverenia maloletého H. do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti bolo opakovane zistené, že záujem o maloletého zo strany matky je sporadický, dňa 23.06.2021 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti navrhovateľky, kedy navrhovateľka tvrdila, že medzi matkou a maloletým H. nie je vytvorený citový vzťah, matky dieťa sporadicky navštevuje, netrávi s ním dlhší čas, pretože dieťa ju odmieta. Počas vykonaného sociálneho zisťovania bola prítomná v domácnosti aj matka dieťaťa. Maloletý H. prejavoval citovú náklonnosť k náhradnému rodičovi, oslovoval ju „mama“. Matka sa o maloletého v čase sociálneho zisťovania zaujímala, komunikovala s ním, ale on ju odmietal. Maloletý bol čisto a vhodne oblečený, nejavil známky zanedbávania, resp. týrania, bol pokojný. Úrad skonštatoval, že matka má vytvorené vyhovujúce podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa. O maloleté dieťa sa stará navrhovateľka - náhradný rodič, ktorá má vytvorené vyhovujúce podmienky pre jeho všestranný vývin a opateru, maloletý H. je silne citovo naviazaný na náhradného rodiča. Úrad dňa 25.06.2021 prevzal Uznesenie o zastavení trestného stíhania matky, ktoré súdu doručil.

3. V priebehu konania súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn.5 P 34/2018-26 dňa 30.04.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.05.2018 boli priznané vtedy maloletej matke T. W. rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa H. W., A. XX.XX.XXXX, od jeho narodenia (výrok I. rozsudku). Dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky (výrok II. rozsudku) a za poručníka bola maloletému dieťaťu ustanovená stará matka E.L. W., A. XX.XX.XXXX, (výrok III. rozsudku).

4. Súd uznesením č.k. 8 P/33/2021 - 38 zo dňa 04.06.2021 začal konanie o zrušenie poručníka.

5. Pojednávanie dňa 19.07.2021 sa poručníčka nezúčastnila, predvolanie prevzala. Súd pojednával v neprítomnosti poručníčky a vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, výsluchom matky, výsluchom navrhovateľky, prečítaním uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci odbor kriminálnej polície 1. oddelenie vyšetrovania, Tuhárske námestie 12, Lučenec, ČVS:ORP-683/1-VYS-LC-2019 z 24.02.2020, z rozsudku Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5P/34/2018, uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia sp.zn. 8P/64/2019 a zistil tento skutočný stav.

6. Dňa XX.XX.XXXX sa narodil maloletej matke Džesike Bogdánovej Rudolf Bogdán, ku ktorému otcovstvo nie je určené. Matke boli priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu odo dňa jeho narodenia a dieťaťu bol ustanovený poručník - stará matka dieťaťa zo strany matky (rozsudok sp.zn.5P/34/2018 citovaný vyššie v bode tohto uznesenia).

Dňa 29.11.2019 súd uznesením č.k. 8P/64/2019 - 17 nariadil neodkladné opatrenie maloletému H. W., ktorého dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti X. W., A. XX.XX.XXXX, do ukončenia trestného stíhania vedeného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm.a) Trestného zákona proti matke maloletého T. W. a jej druhovi W.. Súd rozhodol o povinnosti matky prispievať na výživu maloletého H.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2020.

7. O maloletého H. sa starala navrhovateľka, čo v konaní bolo preukázané výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka a túto skutočnosť nepoprela ani matka.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 30.06.2021 doručil súdu uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci odbor kriminálnej polície 1. oddelenie vyšetrovania, Tuhárske námestie 12, Lučenec, ČVS:ORP-683/1-VYS-LC-2019 z 24.02.2020, ktorým „podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie, ktoré bolo začaté vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, preto že z trestného oznámenia Bc. B. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. C., P. Č..X, pracovníčky UPSVaR Filákovu vyplynulo, že počas šetrenia v rodine T. W., A.. XX.XX.XXXX Q. Š. Č..XX malo byť zistené, že táto aj so svojim druhom O. W., A.. XX.XX.XXXX, mali od presne nezistenej doby do 06.11.2019 ubližovať ich synovi, maloletému H. W.A., A.. XX.XX.XXXX tak, že ho mali hádzať do trávy a keď v noci spadol na zem, tak ho tam mali nechať ležať do rána a preto bol maloletý H. W. odvezený na detskú kliniku VŠNsP n.o. Lučenec, kde lekárkou bolo zistené, že tento má na tvári a na tele početnejšie modriny v tvári, škrabance na koži tváre, hlavy, chrbta, brucha a končatín, na pravom stehne lézie po prekonaní ovčích kiahní, pričom aktuálny klinický stav nebude vyžadovať ďalšiu hospitalizáciu, zastavené, lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.“ Uznesenie nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 06.03.2021.

9. Navrhovateľka - sestra matky dieťaťa je slobodná, bezdetná, žije s druhom, doteraz v náhradnej osobnej starostlivosti dočasne vychovávala maloletého H., na základe uznesenia súdu o nariadení neodkladného opatrenia. Keďže k maloletému je silno citovo pripútaná, dieťa ju oslovuje mama, chcela mu dopriať lepší život a vychovávať ho, podala návrh na zverenie dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti.

Matka dieťaťa so zverením maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestry nesúhlasila, preto, lebo má maloletého Rudolfa rada, chce sa o neho starať tak, ako sa stará o maloletú T.B. W., A. XX.XX.XXXX.

10. Podľa § 363 z.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery, alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, účasťou rodičovských práv a povinností sú najmä, a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 30 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

13. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

14. Podľa § 32 ods. 2 Zákona o rodine, výnosy z majetku maloletého dieťaťa získané pri jeho spravovaní môžu rodičia maloletého dieťaťa použiť najmä na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa a v primeranom rozsahu aj na uspokojovanie potrieb rodiny. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zostáva zachovaná.

15. Podľa § 33 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za majetkového opatrovníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za majetkového opatrovníka obec alebo inú právnickú osobu, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: b) určí nad výchovu maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

17. Podľa § 59 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, poručníctvo zaniká e) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 3, § 29).

18. Podľa § 363 C.m.p., ak bolo nariadené neodkladné opatrenie podľa tohto zákona, ustanovenia Civilného sporového poriadku o zodpovednosti za škodu spôsobenú neodkladným opatrením sa nepoužijú; všeobecné ustanovenia o zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

19. Súd zistený skutočný stav posudzoval podľa citovaných zákonných ustanovení a predovšetkým konštatuje, že maloletá matka nadobudla plnoletosť, preto došlo k zániku poručníctva E. W.Á. k maloletému H. zo zákona podľa § 59 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine.

20. Súd sledoval predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (Čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine). Súd mal nepochybne preukázané, že trestné stíhanie matky bolo zastavené. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením súdu č.k. 8P/64/2019 - 17, dňa 29.11.2019 bolo nariadené dočasne do ukončenia trestného

stíhania vedeného proti matke. Keďže trestné stíhanie bolo zastavené, nebolo preukázané, že matka sa dopustila protiprávneho konania na maloletom H., ktoré jej bolo kladené za vinu. Maloletý H. je útleho veku, od ukončenia jeho hospitalizácie vo Všeobecnej nemocnici s Poliklinikou Lučenec n.o., III. TK SZU Oddelenie dojčiat Nám. republiky 15, 98401 Lučenec (výrok I uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia) bol maloletý odovzdaný do dočasnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, odkedy žije v jej domácnosti. Od novembra 2019 (nariadenie neodkladného opatrenia) až doteraz sa o dieťa stará náhradný rodič - navrhovateľka. Keďže odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené (trestné stíhanie matky bolo zastavené), súd v súlade s § 363 C.m.p. zrušil nariadené neodkladné opatrenie.

21. Súd skúmal splnenie zákonných podmienok náhradnej osobnej starostlivosti uvedených v § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rodine vo vzťahu k návrhu navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že matka má vytvorené podmienky pre to, aby sa mohla osobne starať o maloletého H., nakoniec v osobnej starostlivosti vychováva aj maloletú T.. Súd v súčasnosti nezistil splnenie zákonných podmienok pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nebolo by to v záujme maloletého dieťaťa. Matka mala priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu, dieťa je zverené do jej osobnej starostlivosti rozsudkom sp. zn. 5P/34/2018 (výrok II rozsudku). Súčasne súd určil výchovné opatrenie maloletému H. W. - dohľad v trvaní šesť mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia, počas ktorej doby bude nepochybne preukázané, či matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o obe maloleté deti v rozsahu v akom ju potrebujú a deti vyrastajú v pokojnom rodinnom prostredí.

22. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, lebo účastníkom žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Fiľakovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).